

BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ, ENERJİ PİYASALARI İŞLETME ANONİM ŞİRKETİ VE TAŞITAN ŞİRKET ARASINDA DENGESİZLİKLERİN UZLAŞTIRILMASI HAKKINDA ÜÇLÜ PROTOKOL

1. TARAFLAR

1.1 İşbu Protokol;

Maslak Mahallesi, Taşyoncası Sokak, No:1F, F2 Blok, 34485, Sarıyer / İstanbul adresinde faaliyet gösteren **Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.** (Protokolde bundan böyle EPIAŞ olarak anılacaktır), Bilkent Plaza A - II Blok, 06800 Bilkent/ANKARA adresinde faaliyet gösteren **Boru Hatları İle Petrol Taşıma A.Ş.** (Protokolde bundan böyle BOTAŞ olarak anılacaktır) ve ..... (Protokolde bundan böyle Taşıtan olarak anılacaktır) arasında imzalanmıştır.

2. AMAÇ VE KAPSAM

2.1 Bu Protokolün amacı, İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemesine İlişkin Esaslar (ŞİD)'da değişiklik yapılmasına ilişkin 08.03.2018 tarihli ve 7727 sayılı Kurul Kararında belirtilen Dengesizliklerin Uzlaştırılması Protokolüne ilişkin hususları düzenlemektir.

2.2 Bu Protokol; Taşıtan, İletim Şirketi ve Piyasa İşletmecisi arasında dengesizliklerin uzlaştırılması, dengesizliklere ilişkin teminatların yönetimi, dengesizliklerin uzlaştırılmasına yönelik ödemelerin yapılması ve takibi ile ilgili hususlar ve diğer mali hususların düzenlenmesini amaçlamaktadır.

3. TANIMLAR

3.1. Bu Protokol'de geçen;

Dengesizliklerin Uzlaştırılması Protokolü (DUP) tabiri, Taşıtan, Taşıyıcı ve Piyasa İşletmecisi arasında üçlü olarak imza altına alınan, dengesizliklerin uzlaştırılması, dengesizliklere ilişkin teminatların yönetimi, dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin ödemelerin yapılması ve takibiyle ilgili hususlar ile diğer mali hususları kapsayan protokolü,

İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar kısaca ŞİD tabiri, "Doğal Gaz Piyasası İletim Şebekesi İşleyiş Yönetmeliği" gereğince, BOTAŞ tarafından hazırlanan ve iletim hizmetine ilişkin olarak BOTAŞ ile Taşıtanlar arasındaki ilişkileri düzenleyen, uygulama esaslarını (olabilecek değişiklik, ilaveler de dahil),

İletim Şirketi tabiri, iletim faaliyetini gerçekleştiren lisans sahibi tüzel kişiyi,

İlgili Mevzuat tabiri, 18.04.2001 tarih ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4.üncü maddesi ile 14.03.2013 tarih ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 11 inci maddesine dayanılarak hazırlanan 31 Mart 2017 tarihli Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliği (Yönetmelik), Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Usul ve Esasları (PUE) ve BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine

ilişkin Esaslar (ŞİD) başta olmak üzere diğer düzenlemeler ve bu Protokoldeki iş ve işlemler ile Tarafların tabi olduğu tüm ilgili mevzuatı,

Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu tabiri, PUE’de tanımlanan Kuruluşu,

Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu-Katılımcı Anlaşması tabiri, PUE’de belirtilen anlamı,

Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası (OTSP) tabiri, Piyasa İşletmecisi tarafından Yönetmelik kapsamında işletilecek olan piyasayı,

Piyasa İşletim Usul ve Esasları kısaca “PUE” tabiri, Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası Yönetmeliği ve İlgili Mevzuat doğrultusunda OTSP’nin işletilmesine ilişkin usul ve esasları,

Piyasa İşletmecisi tabiri, STP’yi kuran ve merkezi karşı taraf olarak işleten, piyasa işletim lisansı sahibi Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi’ni (EPIAŞ),

Piyasa Katılımcısı tabiri, STP’de işlem yapma hakkı bulunan Sistem Kullanıcılarını,

Sistem Kullanıcısı tabiri, Sistemden gaz alan veya Sisteme gaz temin eden veya sistem üzerinden transit gaz geçişi yapan gerçek veya tüzel kişiyi,

Standart Taşıma Sözleşmesi veya kısaca “STS” tabiri, standart hizmetin sağlanması için Taşıyıcı ile Taşıtan arasında akdedilen taşıma sözleşmesini,

Sürekli Ticaret Platformu (STP) tabiri, Piyasa İşletmecisi tarafından Yönetmelik çerçevesinde OTSP’ye yönelik olarak kurulan ve elektronik ortamda işletilen ticaret platformunu,

Taşıtan tabiri, Taşıyıcı ile STS imzalamış Tedarikçi ve İhracatçı Şirketi,

ifade eder.

3.2. Bu Protokolde yer almayan tanımlar için İlgili Mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

4. TARAFLARIN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Taraflar İlgili Mevzuatta ve bu Protokolün diğer maddelerinde yer alan görev, yetki ve sorumlulukları yanında aşağıdaki görev, yetki ve sorumluluklara sahiptir.

4.1. Piyasa İşletmecisinin Hak ve Yükümlülükleri

- a) Piyasa İşletmecisi, Taşıtanın iletim sistemi üzerinde gerçekleştirdiği dengesizliklerin PUE ve ŞİD’de belirtilen koşullar çerçevesinde uzlaştırılması işlemlerini yürütür.
- b) Piyasa İşletmecisi, İletim Şirketi ile STS ve işbu Protokolü ve Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu ile Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu-Katılımcı Anlaşmasını imzalamış Taşıtanlarla işbu Protokolü, Piyasada işlem yapmak isteyen Taşıtan ile STP Katılım Anlaşmasını imzalar. Taşıtanın OTSP’ye kaydını ŞİD’deki sisteme giriş sürecini gözeterek yapar. Kaydın yapıldığı gün içinde İletim Şirketine web servis yolu ile bildirim yapar. ŞİD’de belirtilen

kapasite yayın tarihlerinden önce Piyasa İşletmecisi tarafından İletim Şirketine kaydı bildirilen fiziki noktalarda kapasite başvurusu olan Taşıtanlara kapasite tahsisi yapılır. Bu tarihlerden sonra kaydı bildirilen Taşıtanlara ilgili ay için fiziki noktalarda kapasite tahsisi yapılmaz, sadece sanal noktalarda işlem yapmalarına izin verilir.

- c) Piyasa İşletmecisi dengesizliklerin uzlaştırılması sonucunda tahakkuk ettirilecek alacak ve borç tutarlarını hesaplar, ilgili alacak ve borç bildirimlerini hazırlar ve gerekli tahsilat ve ödeme işlemlerinin yapılması ile bu işlemlere ait teminat yönetimi işlemlerini yürütür.
- d) Piyasa İşletmecisi, Taşıtanların dengesizliklerinin uzlaştırılması sonucu gerekli tahsilatları gerçekleştirememesi durumunda Taşıtanların teminatlarına başvurur, teminatların tahsilat miktarlarını karşılayamaması durumunda PUE ve ŞİD hükümlerine göre uygulamalarını gerçekleştirir.
- e) Piyasa İşletmecisi, Taşıtanların dengesizlik teminatlarına dair sundukları teminat mektuplarını kabul ve muhafaza eder, Taşıtanın Merkezi Uzlaştırma Kuruluşundaki hesabına kaydını gerçekleştirir.
- f) Piyasa İşletmecisi, dengesizliklerin uzlaştırılması işlemlerinin doğru bir şekilde gerçekleştirilmesi için İletim Şirketi, Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu ve Taşıtanlar ile ayrı ayrı iletişimi sağlayacak alt yapıyı kurar ve kurulan sistemi işletir.
- g) Piyasa İşletmecisi, gerçekleşen işlemlere ilişkin bilgilerin gizliliği ve güvenliği ile ilgili olarak gerekli önlemleri alır.
- h) Piyasa İşletmecisi, Yönetmelikte kendine bırakılan uzlaştırma yönetimi ve veri yayımlama faaliyetlerini eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin, şeffaflık ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yürütür.
- i) Piyasa İşletmecisi, dengesizliklerin uzlaştırılması işlemlerini gerçekleştirerek tahakkuk ettirilecek alacak ve borç miktarlarının hesaplanması, ilgili alacak ve borç bildirimlerinin hazırlanması ile gerekli tahsilat ve ödeme işlemlerinin yapılması faaliyetlerini İletim Şirketi adına İlgili Mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütür.

4.2. İletim Şirketinin Hak ve Yükümlülükleri

- a) İletim Şirketi STS imzaladığı Taşıtanlarla işbu Protokolü, Piyasa İşletmecisi ile Piyasa Teslim Sözleşmesini ve Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu ile Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu-Katılımcı Anlaşmasını imzalar.
- b) İletim Şirketi, Piyasa İşletmecisinin PUE'de tanımlanan teminat yükümlülüklerini yönetebilmesi ve takip edebilmesi için ihtiyaç duyduğu PUE ve ŞİD'de belirtilen verileri web servis aracılığı ile Piyasa İşletmecisi ile paylaşır.
- c) İletim Şirketi, Piyasa İşletmecisinin yapacağı dengesizliklerin uzlaştırılması işlemlerini yönetebilmesi için Piyasa İşletmecisi ile işbirliği yapar ve bu kapsamda PUE ve ŞİD'de belirlenen bilgi ve verileri Piyasa İşletmecisi ile paylaşır.
- d) İletim Şirketi, EBT'ye gönderilen ve vakıf olduğu akış verilerinden oluşturulan tahsisatları ŞİD çerçevesinde Piyasa İşletmecisi ile paylaşır.

4.3. Taşıtanın Hak ve Yükümlülükleri

- a) Taşıtan, Gaz Yılı öncesinde ya da Gaz Yılı içinde kapasite rezervasyon talebinde bulunacak ise, öncelikle İletim Şirketi ile ŞİD'de yer alan prosedüre uygun olarak bir STS imzalar.
- b) Taşıtan Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu ile Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu-Katılımcı Anlaşmasını imzalar.
- c) Taşıtan OTSP'de Piyasa Katılımcısı sıfatı ile işlem yapacak ise Piyasa İşletmecisi ile STP Katılım Anlaşması imzalar.
- d) Taşıtan dengesizliklerinin uzlaştırılması ve/veya STP'de yapacağı işlemlerinin yürütülebilmesi için Piyasa İşletmecisine kayıt yaptırır.
- e) Taşıtanın STS'si, OTSP'ye kaydı yapılan Taşıtana ait Piyasa Katılımcısı ya da Sistem Kullanıcısı bilgisinin, kaydın yapıldığı aynı gün içinde Piyasa İşletmecisi tarafından İletim Şirketine bildirilmesi ile yürürlüğe girer.
- f) Taşıtan, dengesizliklerin uzlaştırılması konusunda ŞİD, PUE ve bu Protokol şartlarının uygulanacağını, Piyasa İşletmecisinin İlgili Mevzuat çerçevesinde dengesizliklerin uzlaştırılması işlemlerini gerçekleştireceğini kabul ve beyan eder.
- g) Taşıtan, Piyasa İşletmecisinin İlgili Mevzuat çerçevesinde faaliyetlerini yürütebilmesi için mali sorumluluklarını ve teminat yükümlülüklerini yerine getirmekle yükümlüdür.
- h) Taşıtan, bu Protokol ve İlgili Mevzuat kapsamında tüm yükümlülüklerin ifası ile yetki verilmiş kullanıcı hesaplarından yapılan işlemlerden sorumlu olduğunu kabul ve beyan eder.
- i) Taşıtan Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu sistemi üzerinde işlem yapmak üzere yetkilendirdiği temsilcilerinin gerçekleştirdiği her türlü işlemde doğan yükümlülükler açısından sınırsız sorumlu olduğunu, temsil yetkilerine ilişkin değişikliklerin Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu'na yazılı olarak bildirilmediği sürece yapılan işlemlerin bağlayıcı olduğunu, temsilcilerin sisteme bağlanmak için kullandığı kullanıcı kodu ve şifresinin muhafazasının sorumluluğunun Taşıtana ait olduğunu, kullanıcı kodu ve şifrenin temsilcinin rızası veya rızası dışında üçüncü şahısların eline geçmesi suretiyle yetkisiz kişiler tarafından kullanılmasından doğacak her türlü zarardan sorumlu olduğunu kabul ve beyan eder.
- j) Taşıtan, Piyasa İşletmecisinin İlgili Mevzuat ve bu Protokol kapsamında sunmuş olduğu hizmetlere ilişkin olarak uygulayacağı ücretleri İlgili Mevzuatta belirlenen sürelerde öder.
- k) Taşıtan, Piyasa İşletmecisi tarafından yürütülen mali işlemler için Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu ile Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu-Katılımcı Anlaşmasının imzalanmasından ve kendi nam ve hesabına, Merkezi Uzlaştırma Kuruluşu'nda gerekli hesapların açılmasından sorumludur.
- l) Taşıtan, Yönetmelik ve İlgili Mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirdikleri faaliyetlerini OTSP'ye ve/veya sistem işletimine zarar vermeyecek ve İlgili Mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerini ortadan kaldırmayacak şekilde yürütmekle yükümlüdür.

5. Bildirimler ve Veri Aktarımı

5.1. İşbu Protokolün tarafları, ŞİD ve PUE'de öngörülen yöntemlere uygun olarak bildirimlerini karşı taraflara zamanında yapmakla yükümlüdür.

5.2. ŞİD ve PUE hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Taşıtan bildirim adresinde bir değişiklik olması durumunda, adres değişikliğini, adres değişikliği gerçekleşmeden önceki 3 (üç) iş günü içerisinde STP ve EPİAŞ Kimlik Yönetim Sisteminde (EKYS) günceller ve Piyasa İşletmecisine yazılı olarak bildirir. Bu bildirim belirlenen süre içerisinde yapılmaması durumunda mevcut en son adrese yapılmış tebligatlar geçerlidir.

5.3. Taşıtanın Piyasa İşletmecisine kayıt esnasında veya yazılı olarak bildirdiği kayıtlı e-posta adreslerine gönderilen elektronik mektupların, e-posta adresine ulaşmamasından, Piyasa İşletmecisinden kaynaklanan nedenler hariç olmak üzere, Piyasa İşletmecisi sorumlu tutulamaz. İhtilaf halinde Piyasa İşletmecisinin kayıtlarının doğruluğu kabul edilir. KEP ihtilaflarına ilişkin olarak, İlgili Mevzuat hükümleri uygulanır.

5.4. Piyasa İşletmecisi ve İletim Şirketinin adres değişikliği, kurumsal internet sayfalarında yayımlanarak bildirilir.

5.5. Taşıtana yapılacak uzlaştırma bildirimleri, Piyasa İşletmecisi tarafından, STP aracılığıyla yapılır.

5.6. Taşıyıcı ŞİD'de belirtilen tahsisat yayın zamanından itibaren 15 dakika içerisinde Piyasa İşletmecisine web servis ile tahsisatları bildirir.

5.7. Verilerin aktarımına ilişkin olarak ortaya çıkacak hatalardan ilgili taraflar sorumludur.

5.8. İletim Şirketi veya Piyasa İşletmecisi, web servisin arızalandığı ve acil durumlarda gerekli bildirimleri ve verileri, kayıtlı elektronik posta, faks, SMS veya telefon yollarından en az birini kullanarak mümkün olan en kısa sürede karşı tarafa gönderir.

6. STP Kaynaklı Fatura İtirazları ve Düzeltme İşlemleri

6.1. Piyasa İşletmecisi ile Taşıtanlar arasındaki avans, teminat ve faturalama vs. mali hususlarda İlgili Mevzuat hükümleri uygulanır.

6.2. Taşıtan, fatura dönemine ait faturaya esas uzlaştırma bildirimlerine ya da faturalara PUE'de belirtilen sürede itirazda bulunabilir. İtirazlar yazılı olarak yapılır ve itiraz başvurularında, itiraz sebeplerinin belirtilmesi zorunludur.

6.3. Piyasa tabanlı faturaya itiraz sebebinin, dengesizliklerin uzlaştırılması hesaplamalarında kullanılan akış/tahsisat verilerinden kaynaklandığı beyan ediliyorsa ve/veya Piyasa İşletmecisi tarafından akış/tahsisat verilerinden kaynaklı olduğu tespit edilirse en kısa sürede Piyasa İşletmecisi söz konusu fatura itirazını PUE'de düzenlenen hükümler çerçevesinde İletim Şirketi'ne gönderir. İtiraz sebebinin diğer halleri Piyasa İşletmecisi tarafından çözümlenir.

6.4. İletim Şirketi akış/tahsisat verilerine ilişkin itirazı ŞİD kapsamında değerlendirerek, itirazı haklı bulması durumunda tespit edilen hata kadar fark miktarı Piyasa İşletmecisine en

kısa sürede PUE’de düzenlenen hükümler çerçevesinde gönderir. Piyasa İşletmecisi tarafından PUE kapsamında gerekli düzeltme işlemleri yapılır.

6.5. Hatalı ölçüm veya hiç ölçüm yapılmaması durumunda ŞİD hükümleri uygulanır.

6.6. İletim Şirketi akış/tahsisat verilerine ilişkin itirazı ŞİD kapsamında değerlendirerek, itirazı haklı bulmaz ise ilgili Taşıtana ŞİD’de belirtilen yöntemlerle bilgilendirme yapar. Bu bilgilendirme neticesinde ŞİD madde 16.2 kapsamında uyuşmazlıkların çözümünde STS’de düzenlenen prosedür işletilir.

6.7. Uyuşmazlık çözüm sürecinin sonuçlanmasına müteakip İletim Şirketi söz konusu akış/tahsisat verisine ilişkin bir fark miktarın ortaya çıkması durumunda bu miktarları PUE kapsamında işlemleri gerçekleştirmesi için Piyasa İşletmecisine resmi yazı ile gönderir.

7. Diğer Hükümler

7.1 Dengesizlik teminatlarına ilişkin teminat tamamlama tutarı bildirimine uymayan Taşıtan hakkında uygulanacak TMB kaydının engellenmesi, STS’nin askıya alınması veya iptal edilmesine ilişkin hususlarda ŞİD’de belirtilen hükümler uygulanır.

7.2 İşbu protokol STS’nin ayrılmaz bir parçası olup, Taşıyıcı ile STS imzalayan her Taşıtan, STS’nin yürürlüğe girebilmesi için işbu Protokolü de Piyasa İşletmecisi ve İletim Şirketi ile imzalamakla yükümlüdür.

7.3 İşbu Protokolün ve İlgili Mevzuat hüküm ve şartlarının çelişmesi halinde, İlgili Mevzuat hüküm ve şartları geçerli olacaktır.

8. Protokol’ün Sona Ermesi

8.1 Herhangi bir nedenle Taşıtanın STS’sinin sona ermesi durumunda iş bu Protokolde sona erer.

8.2 Bu Protokolün sona ermesi, sona erme tarihi itibarıyla Taraflara tahakkuk etmiş ve edecek olan borç ve alacakları ortadan kaldırmaz.

9. Uyuşmazlıkların Çözümü

9.1 Mali yükümlülüklerle ilişkin uyuşmazlıklar hariç, OTSP Yönetmeliği ve İlgili Mevzuatın Taraflara verdiği görev ve yetkilerin yerine getirilmemesinden doğan uyuşmazlıklarda öncelikle EPDK’ya başvurulur.. İletim Şirketi ve Taşıtan arasında çıkacak uyuşmazlıklara ilişkin ŞİD ve STS hükümleri saklıdır. Tarafların bu Protokolden kaynaklanan mali yükümlülüklerine ilişkin uyuşmazlıkları özel hukuk hükümlerine göre yargı yolu ile çözümlenir.

9.2 Bu Protokolden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümünde İstanbul Mahkemeleri ve icra daireleri yetkilidir.

10. Temlik

10.1 Taşıtan, yükümlülüklerini hiçbir şekilde başkasına devredemez.

10.2 Taşıtan, Piyasa İşletmecisi nezdindeki hak ve alacaklarının devrini veya rehnini Piyasa İşletmecisinden yazılı onay alarak ve Piyasa İşletmecisinin meri mevzuat dahilinde önceden belirlediği ve ilan ettiği şartlar dahilinde gerçekleştirilebilir.

11. Gizlilik

11.1 Piyasa İşletmecisi İlgili Mevzuatın uygulanması sonucu veya piyasa faaliyetleri veya başka bir yolla sahip olduğu ticari önemi haiz bilgilerin gizli tutulması için gerekli tedbirleri almak ve kendi iştirakleri ve/veya hissedarları olan tüzel kişiler dahil üçüncü şahıslara açıklamamakla yükümlüdür.

11.2 Taşıyıcı ve Taşıtan hakkında ŞİD’de yer alan gizlilik hükümleri uygulanır.

11.3 Söz konusu bilgilerin bir adli makam kararı veya mevzuat uyarınca açıklanması gereğinin ortaya çıkması madde 11.1’in istisnasını oluşturur.

12. Değişiklik ve Feragatler

12.1 İşbu Protokol, Taraflar tarafından imzalanmış yazılı bir mutabakat olmadıkça değiştirilemez.

12.2 EPDK’nın, işbu Protokol ile düzenlenen hususlara etki edebilecek bir kurul kararı alması halinde, Taraflar söz konusu kurul kararı tarafından ilzam edilmeyi ve gerekiyorsa Protokolün, bu kurul kararı doğrultusunda tadil edileceğini kabul eder.

12.3 Taraflardan birinin işbu Protokol çerçevesindeki yükümlülüklerinin yerine getirilmesinden diğer Tarafça feragat edilmesi, benzer veya farklı özellikteki başka veya ileri ademi ifa bakımından bir feragat olarak işlemeyecek veya bunlardan feragat olarak yorumlanmayacaktır.

13. Yürürlüğe Girme Koşulları

13.1 Bu Protokol taraflarca imzalandığı tarihte yürürlüğe girer. Tarafların yetkilisi/yetkilileri tarafından tam olarak okunup anlaşıldıktan sonra .../.../..... tarihinde üç nüsha olarak imza altına alınarak muhafaza edilmektedir.